

Inserati se sprejemajo in voljâ
tristopna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se
cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana
pisma se ne sprejemajo.

N. ročnino prejema opravištvu
(administracija) in ekspedicija na
8 arem trgu h. št. 16.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:
Za celo leto . . . 10 gl. — kr
za polleta . . . 5 " — "
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:
Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan
velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je v Kravji dolini
št. 26.

Izhaja po trikrat na teden in
sicer v torek, četrtek in soboto.

Kaj bo iz Nemčije?

Ko so se v Rusiji pokazale nihilist čne prikazni, vpili so vsi nemški časniki škodoželjno, da je Rusija vsa spodjedena, da bo sama sebe uničila, da jej preti strašna prekucija. Da je tudi v Nemčiji dosti gnjilega, in morda več nego v Rusiji, tega v svojem samodopadajenji in samomalikovanji nikdar niso hoteli videti.

Če pa s treznim in nepristranskim očesom pogledamo v obljubljeni deželo naših nemškutarjev, prepričali se bomo, da Nemci niso ravno naj bolj srečni ljudje na svetu. Še tisto malo svobode, kar so je imeli, jim bo zdaj vzeto.

Ravno poroča telegraf, da je nekdo zavoljo žaljenja cesarja na Pruskem dobil štiri leta težke ječe. Tako se bodo najbrže prepovedali vsi ljudski shodi, časopisi oestro nadzorovali, in ustanovljenje društev morda čisto zabranilo. Je li pa to srečna dežela, kjer si že nihče več dihati ne bo upal? Ali pa moremo cesarju in sve-tovalcem zameriti, da skušajo zavarovati vladarja pred moralnimi napadi? Svobodne postave so omogočile, da se je socijalizem vtrdil in razširil, občna volilna pravica pomagala je socijalistom, da so si priborili petnajst sedežev v državnem zboru; svojo zahvalo za svobodne postave izražujejo s tem, da hočejo na vsak način cesarja umoriti; ali se ta ne smé braniti? In se mar ne bo poslužil svoje silne moči, da bo zadušil z njo svojega smrtnega sovražnika?

Take so tedaj razmere na Nemškem, da cesar ni več življenja varen, in da si ne bo upal več na ulice stopiti, da si stojita državna oblast in socijalizem kot smrtna sovražnika

nasproti, da se je bati strašnih prekucij, da je vse nezadovoljno. Vkljub Francozom vzetim pet milijardam je revščina v deželi, vse se porabi za vojske in kanone, nihče ne pri skrbi ljudstvu dela, selijo se v Ameriko, drugi domá stradajo in se roté v socijalističnih klubih; južna Nemčija je le nerada v zvezi s Prusijo, ker mora prehudo vojaško breme nositi, in pri tem nobene svobode nema; vladarji hesenski, hanoveranski in drugi še vedno skušajo nazaj debiti svoje dežele, — to je podoba novoskrpane Bismarkove Nemčije, ki nam jo nemškutarji vedno v izgled stavljajo, ter bi še nas radi Nemčiji izdali.

Nemški listi sami priznavajo, da Nemci druge osode vredni niso. Tako pravi berlinski list: „Mi nismo še zreli za državljansko svobodo.“ V istini, narod, pred katerim njegov lastni vladar in maziljeni kralj ni več življenja varen, tak narod pač ne zasluži take svobode, kakor jo ima na pr. angleški narod. Atentatov (napadov) se je že več zgodilo, da bi se pa osnovala cela zarota zoper življenje lastnega vladarja, to je novo. Angleži, Francozi imajo svobodo, imajo denar, imajo red in postavnost, imajo varnost življenja in imetja; zmagovalna Nemčija pa nima družega, ko svoje bajonete, sicer pa revščino, nezadovoljnost in preganjanje: prej so proganjali „Welfe“, potem katoličane in duhovne, zdaj pa bodo preganjali socijaliste. Svoboda tam nikdar ni cvetela, in potem nas hočejo sim prišli Nemci podučevati, kaj je ustavna svoboda, in vpijejo po svetu, da so le oni sami pravi oznanovalci svobode, mi pa strašni absolutisti. Naši nasprotniki naj zanaprej tedaj molče o svoji blaženi Nemčiji, in naj veseli bodo, da so v Avstriji, kjer je

vendar dosti laglje dihati, kakor pod prusko „pickelhavbo.“

Vprašanje pa nastane, kaj bo iz Nemčije, če bo to tako naprej šlo? Odkar so pustili, da so brezverski in materialistični aposteljni spodkopali narodu versko prepričanje, od todi se ne pripozna nobena avtoriteta (veljava), nobena oblast več: dokazovali so, da katoliška cerkev ni Božja naprava, ampak človeška sleparija; če pa cerkve ne spoštujejo, koliko menj bodo spoštovali državno oblast, ki po njihovem nauku ni vredjena po milosti božji, ampak milosti naroda?

Francoska nam daje v tem oziru strašen izgled. Tudi tam so najprvo modrijani in pisatelji spodkopali verski čut in zvestobo do kralja; ko so imeli večino naroda za seboj, pričela se je tista grozna prekucija, ko so razčlovečeni divjaki pomorili okoli dva milijona ljudi. Ali se ima Nemčija kaj boljega nadejati?

Vprašanje je pa, ali se bo južna Nemčija, ki ima še zdravo katoliško jedro v sebi, še dalje hotela vklanjati protestantskemu severu, ki je po brezverstvu že ves razjeden, in bo morda kmalo silovitim klativitezem v oblast prišel? Ali mora tudi katoliški jug zavoljo razdivjanega severa vse zatiranje svobode in izjemni stan pa nezdrave odnošaje vkupno pretrpeti? Ali ne bode prve ugodne prilike porabil, da se zopet na svoje lastne noge postavi? Potem je pa tudi mogočnosti Nemčije odklenkalo. In mi Slovenci, ali bi ne bila največa nesreča za nas, ko bi nas ta silnostna država res anektirala! Že brezobzirno zatiranje Poljakov na Poznanskem nas uči sladkosti pruske vlade, mislimo si potem še pruski milita-

Voltairjeva slavnost.

(„Čeh“ št. 129)

Stari bedak Viktor Hugo je rekel pri Voltairjeve slavnosti, da je francoska revolucija Voltairjeva duša. Tudi bedaki govore včasih resnico. Naj dobe Marx, Most, Bebel, Liebknecht po svoji smrti podobnega slavnostnega govornika zrelega za norišnico in ta bo nastopajočo socijalno revolucijo lahko imenoval dušo Marxa, Mosta, Bebla, Liebknehta in morebiti tudi dušo Hödelna in Nobilinga. Kar so govorili francoski filozofi pred sto leti, prav to govorijo tudi sedanji socijalisti. „Ecrasez l'infame“ „poteptajte cerkev“, „poobesimo in postreljmo kralje“. Morebiti se tudi čez sto let najdejo svobodomiselní in socijalistični listi, ki bodo slavnostno slavili veleduhove Marxa, Hödelna in Nobilinga. Kako se to vjema? Na jedni strani ima tukajšni svobodomiselní list govor Victor Hugov, a na drugi trpko obsodbo kraljorstev! Konservativno federalistični (!) list je pri tem imenoval katoliške duhovne tepce, ki imajo v možganih samo vodo, a kmalu potem je zagrnil svoj obraz z razjarjenjem in

oprovrženjem Nobilinga in to ravno pred končaním polletjem, ko se ima to „duhovstvo z vodo v možganih“ zopet na ta list naročiti. To se imenuje doslednost.

Tem, ki uče razdejanje altarja in prestolov, se pišo clože, tisti pa, ki to v dejanji vrše, se imajo obešati! Voltairjem se stavijo pantheoni, a Nobilingom viselice. To je moderna doslednost svobodomiselnega in „konservativnega“ časnikarstva, to je doslednost političnih in socijalnih farizejev, kateri spuste morilca, če ima lepo sukno in nekaj denarja, a morilca v delavske obleki odvedo na viselice. Ravno tu leži socijalno zlo, da se zločin in čednost spoštujeta po sukni.

Phil. dr. Nobiling, ko se toliko ozdravi, da bo zamogel iti pred sodnijo, vzame lahko seboj Voltairjeve spise, knjige francoskih in nemških filozofov, predavanja vseučilišnih profesorjev (atheistov brezbožnikov) in iz njih sodnikom dokaže, kako se očitno in pod pokroviteljstvom veljavnih gospodov oznanjuje na vseučilišnih najgrobejši materijalizem, živalski boj za bitje, očitno nasilstvo, politika krvi in

železa, jemanje celih dežel, konfiskacija premoženja cerkve in zmaganih vladarjev, kako se vsa vera proglašá za vražo, neumrjočnost za nesmisel; kako propovedujejo profesorji narodnega gospodarstva s svojimi teorijami odiranje revežev in tu, ko se v zborih in po vseučilišnih zasramuje in zaničuje božja in človeška veljava, ves čut za pravico in resnico in tu — kramarski filistri, upravitelji bank à la Offenheim, časnikarski lakaji i. t. d. — — — se ve potem je res čudno, odkod se je vzela socijalna demokracija in odkod prihajajo kraljorilci!

Napadeni cesar Viljem je spoznal pravi izvir, odkoder prihajajo kraljorilci in socijalna demokracija, on hoče, da bi atheisti ljudem vere ne jemali, ali njegov vsegamogočni minister, mož krvi in železa, neče, kot bivši zaveznik socijalistov, nič vedeti o tem, zakaj, kdor se jednoč hudiču zapiše, ta se mu več ne izbriše iz knjige.

In zato le tako naprej: Voltairje slavimo in Nobilinge obešajmo, tako tirja politična logika!

rizem, in še le zdaj preteči državni absolutizem, ki bo z železno roko zadužil vsako svobodno gibanje, in tako bi se nam v blaženi Nemčiji godilo. Zares nas tedaj ne bi mogla večja nesreča zadeti, ko ta, da bi se spolnile želje naših velikonemcev, kojih geslo je „deutsch bis zur Adria“. Držimo se toraj trdno naše ljube Avstrije, in skušajmo pripomoči, da se Avstrija kmalo vtrdi na podlagi vsem narodom pravične federalistične sisteme, in da se odpravi ponemčevalna politika, ki hoté ali nehoté Prusiji na roke dela. Naj si pridobi Avstrija srca svojih narodov s pravičnim in pametnim vladanjem, z resnično svobodo iz z dobro gospodarsko politiko, potem si tudi naši Nemci ne bodo želeli pruskih izjemnih stanov in pruskih ječ. Tako se zamore nova nemška država, kakor je bila z mečem vstvarjena, le z mečem skup držati; svoboda pa tam ne more biti domá.

Liberalizem in dogodba v Berlinu.

Kedarkoli se kje kaj hrumečega, žalostnega ali veselega zgodi, se ljudje poprašujejo po vzrokih, kajti brez vzrokov se v javnem, posebuo političnem življenju ne zgodi nič. Streljanje po nemškem cesarju je pa dogodjaj, ki je ves svet pretresel in sili človeka k premišljevanju. In res, ni ga politikarja, ki bi ne iskal po vzrokih. Oglejmo si nektere take ljudi, kako sodijo o napadu na nemškega cesarja.

Liberaluhi so tako nekako poparjeni. Res da nočejo nobene krivde te dogodbe ná se vzeti in jo odbijajo odločno od sebe; vendar jim to pomaga toliko, kakor n. pr. očetu, ki je pustil sinu igrati se s puško in je koga ustrelil, če reče, da ni sam streljal. Kriv je tega vendar-le kolikor toliko, ker otroku puške ni skrnil, čeravno je vedel, da jo v roko jemlje; kako rabiti jo, ni treba posebnega poduka, tega se človek že sam od sebe nauči.

Da je socializem, tedaj tudi socialdemokratizem dete ali izrastek liberalizma, to se ne da nič več utajiti, naj se liberalci očetovstva še tako branijo. Le toliko je resnično, da je tu sin hujši od očeta, kar se pa tudi v navadnem življenju večkrat zgodi. Oče liberalizem uči popolno prostost o vsem, o veri in socialnem življenju. Sina se prime to in še več; tako postane po zmesi liberalizma z brezverstvom — socialist. Ta vrsta ljudi se je zaredila najprej na Francoskem v začetku tega stoletja, le da so se tam imenovali „komunisti“, kar je pa eno in isto s „socialisti“. Od tam se je preselila v Belgijo, tudi na Anglesko in ponujala se po vsem svetu, njeni nauki so se prijemali posebno tam, kjer je vera pešala. V Avstriji niso mogli dobiti trdnih tal, pač pa v Nemčiji, posebno na Pruskem. Kjer se namreč preganjajo tice, zaredé se gosenice, črvi in druga golazen. Ko so v zedinjeni Nemčiji jeli preganjati duhovne, brž so si mislili socialisti: „Zdaj pa postane prostor prazen za druge; dajmo in zasedimo ga mi.“ Šli so in jeli se še celó razširjati, kar je bilo prav lahko, ker so pruske sodnije imele opravil čez glavo s „kulturnim bojem“. Tako se je zaredil socializem prav na tak način, kakor se zaredé gosenice na vrtu, kjer gospodar nima časa in jih ne zapazi — zato, ker ima preveč opraviti s preganjanjem tic. Tako se spridijo ljudje do kraljevih morilcev.

Kaj pa drugi?

„Da bi bil to storil vsaj kak Francoz, hoteč maščevati se za leto 1870,“ mislijo Prusi.

„Da bi bil morilec vsaj katoličan, ki bi bil napadel cesarja zato, ker je dovolil pre-

ganjanje katoliških duhovnov“ — zdihujejo sovražniki katoliške cerkve, posebno judje.

„Da bi bil vsaj Poljak, Čeh, sploh slovanskega rodu, a ne Nmec,“ ječé sovražniki Slovanov.

„Da bi bil vsaj zmešan na pameti,“ zdihujejo slednjič tisti, ki povsod oznanjajo in povzdigujejo slovo po liberalizmu zedinjene in po kulturnem boji očiščene Nemčije.

Ali vsega tega ni. Ne le zadnji — oba, ki sta streljala po nemškem cesarju, nista vsega tega nič. Nobiling je celó doktor, tedaj gotovo po najnovejših nazorih izobražen dostojanstvenik, ni katoličan, ampak protestant, ni Francoz, ampak Prus, ni Slovan, ampak Nmec in celó ne zmešane pameti, ker je storil to s premišljenjem. Ali ni to res strašna zaušnica vsem gori navedenim ljudem?

Recimo, da bi bil zločinec Francoz. Kak hrup bi bil to, kako psovanje! „Ker niso mogli p. n. Francozi naši vojni do kože, pošiljajo nam zavratne morilce za cesarja —“ bi bilo donelo po vsi Prusiji.

Da bi bil katoličan! „Le brž na vislice z duhovni, z drugimi pa, ki niso nič vedeli za napad, ven z dežele —“ tako bi bilo odmevalo po protestantovski Nemčiji in povsod, kjer imajo judje kaj glasu.

Da bi bil Slovan! Juhej! To bi bila piča za sovražnike Slovanov! „Ven z morilci kraljev — Slovan je tolovaj, pod meč, na vislice ž njim,“ bi bilo donelo ne le po Prusiji in Nemčiji, ampak malo da ne po vsi Evropi.

Ker pa v tem jajcu novošegnega liberalizma in brezvrstva še celó z drobnogledom ni najti najtanjše dlake, zato so gori omenjeni ljudje popolnoma poparjeni, morda jih strel še huje boli, kakor cesarja Viljema. Vse njihovo delo je bilo namreč ne le zastoj, ampak celo pogubno, sad njihove setve je strupén in ne morejo se vbrantiti očitjanju vesti, ktera jih dolži, da so tega krivi edino oni, nihče drugi. Vera je državi to, kar posestvu ob dereči vodi jez in strelobran na strehi; poderi oboje in nikdar nisi varen ognja in povodnji.

Malokteri oče si more umiti roke v nedolžnosti, če je sin hudodelnik. Tako si jih tudi liberalizem ne more o tem, kar počenja socializem.

Politični pregled.

V Ljubljani, 12. junija.

Avstrijske dežele.

Cesar po naznanilu poljskega lista „Czas“ meseca septembra pridejo v Galicijo k vojaškim vajam pri Vodovici. Kedaj da pa cesarjevič Rudolf odpotuje v Prago, še ni določeno.

Gosposka zbornica je 8. t. m. sprejela več od državne zbornice sklenjenih postav o nagodbi z Ogersko. Samo §. 40 bankinega štatuta je ostal, kakor ga je bila določila gosposka zbornica. Vlada je tedaj svoj namen doseгла in pogodba med Cislo in Translo je dovršena. Bodo pa li narodi z njo zadovoljni ali ne, to se bo še le pokazalo, kakor sploh napake navadno še le pozneje pridejo na dan. Zbornica poslancev je sprejela postavo o pokritji 60 milj. gld. dovoljenih grofu Andrassyu. S tolikim hrupom in ponosom stavljeni nasvet Giskrov, da naj grof Andrassy prej dokaže potrebo zahtevanega kredita, je ostal tedaj brez dejanskih nasledkov. Pri tej priliki sta govorila tudi naša slovenska poslanca Vošnjak in Herman proti Andrassyevemu programu glede iztočne politike monarhije. Dr. Vošnjak je dokazoval, da je njegova omahljiva politika Avstrijo pripravila v popolno osamljenje, ter

je madjarsko politiko imenoval cigansko politiko, zarad česar je predsednik govornika pokaral.

Delegaciji ste 8. t. m. sklenile svoje letosnje delo in grof Andrassy sporočil je poslancem najvišjo zahvalo. Za skupne stroške ste določile po skupnem porazumljenju 106,673.466 goldinarjev.

Vnanje države.

Kongres se prične jutri v Berlinu, kjer so dotični pooblaščenci že došli, katerih imena smo po večini že unidan objavili. K temu naj danes še dostavimo da se bodo v imenu Turčije kongresa vdeleževali Grk Karateodori kot prvi, Mehmed Ali paša kot drugi in Saadullah bej kot tretji pooblaščenec. Italijo bosta nadomestovala grofa Corti in de Launay, Rumunijo ministra Bratianu in Cogolniceanu, ktera spremljata še poslanca Stourda in Ferichini, Srbijo pa Ristič. Kako o kongresu sodijo Rusi nam kaže „Russkij Mir“. On pravi: „Ne mogoče je misliti, da bi mi prevzeli nalogo premaganega, ki mora v vsem odstopati ošabnemu zmagatelju, ne zahtevajoč ničesar v zameno. Se li nam, ki smo si priborili s celimi potoki krvi sanštefanski mirni dogovor, spodobi odreči se sedaj od jednega dela našega dovršenega podvzetja, po povelji nekaterih nepovabljenih evropskih varuhov — diplomatov. Prikrajšanje tega, kar smo dosegli za krščanska plemena na vzhodu, se kaže popolno nesmiselno s stališča zdravega človeškega čustva.“

Črnogorski kuez se je pri vnanjih konzulih zopet pritožil, da se Turki sim ter pomičejo iz sovražnih namenov. Pa turški poveljnik je odgovoril jako pomirljivo.

Rumunska zbornica je dovolila 2 milj. frankov za vzdrževanje armade. Dokler se Bratianu ne povrne iz Berlina, bode Rosetti predsedoval ministerstvu.

V pruskih listih je pred nekaj časom vse mrgolelo naznanil: zdaj so tega duhovna prijeli in zaprli, zdaj so tega izgnali, temu in temu so toliko denarne kazni naložili itd. itd., zdaj pa je v vsakem listu brati enakih poročil o socialnih demokratih, ktere begajo, stiskajo, zapirajo, izprašujejo, sim ter tje lajhajo itd. Ker unidan državni zbor ni hotel pritrčiti postavi o zatiranju socialnih demokratov, zahteva Bismark od zaveznega sveta, da naj se državni zbor razpusti in meseca julija razpišejo nove volitve, ker od prihodnjega zbora pričakuje, da se bode rajši vdal njegovim ukazom kakor sedanji. — Nobiling se počuti že nekoliko bolje in upajo, da ga bode sodnija ta teden že zamogla izpraševati. V gostilno imenovano „Jägerkeller“, kjer je Nobiling navadno kosil, zahajala sta z njim še dva človeka, ktera so točaji imenovali Poljca in grbca. Po napadu na cesarja sta oba izostala iz omenjene krčme. Kakor se poroča, ju je policija 7. t. m. zasedila in zaprla. Tudi več drugih ljudi so „zarad razžaljenja Veličanstva“ zaprli in tovarnarji iz službe devajo delavce, ki so v zvezi z socialdemokratičnimi društvi in razširjajo hujskalna pisma. Vsled tega je med delavci velika nezadovoljnost in razdraženost, ki utegne Bismarku delati še hude preglavice. V Berlinu so policijo pomnožili za 200 mož, pa tudi vojaki čuvajo po kosarnah, da bi pomagali krotiti ljudstvo, če se vname kaka vstaja. Cesar Viljem se po vradnih nazaanilih jako dobro počuti in je te dni že 8 ur sedel v naslanjači. Privatna poročila pa trdijo, da nevarnost še ni odstranjena ter se sklicujejo na to, da je cesar vladarstvo izročil kraljeviču, kar bi ne bil, če bi se počutil tako dobro.

Izvirni dopisi.

Iz Škofje Loke 6. junija. (Pevski zbor.) Od mnogih strani se čuje o delovanju pevskih zborov; le od naše ljube Loke, ki je za Ljubljano razven Kranja največje mesto na Gorenjskem, ni čuti enacega glasu. — Loka res nima pevskega zboru, a nemogoče vendar ni vzbuditi ga, ker je ljudstvo zelo nadarjeno in ima tudi veselje do godbe. Dokaz temu, da več gospej in gospodičin svira izvrstno na glasoviru ali citrah, v čemur se jih je večina izobrazila v tukajšnjem samostanu pri čestitih gospeh Uršularnicah.

Pri našem „jour ixu“ v sobotah zvečer se po govoru dotičnega predsednika navadno prav kratkočasna debata razvije, konečno se hoče veselica venčati s petjem; glasove slišiš prav dobre, samo ubranega petja ne, ker to ni mogoče brez vsake vaje.

Kako prijazno in častno za Loko bi bilo, ko bi hotli gospodje, ki na ljudstvo mnogo vplivajo, s svojim delovanjem priložiti k osnovi pevskega zboru, pri katerem naj bi se ne oziralo na stan, temveč le na odgojo pevske umetnosti.

K temu zboru bode obče spoštovani, marljivi in pravični c. kr. okrajni sodnik, gospod dr. Kravs gotovo rad pripomogel, ker je tudi sam dober pevec in muzik. — Prečestiti gospod Šoklič, naš mestni župnik, v vsakem govoru razodeva milodonični svoj pevski glas; tudi on dober pevec, ne bode ničesa zamudil, kar bi v zbujevanje pevskega društva pripomoglo, ktero naj bi gojilo narodno in cerkveno petje.

Koliko bi lahko vsi štirje gg. učitelji naše dečke ljudske šole v zaželjenem zboru petje pospeševali, ker so vsi štirje izprašani orgljavci, kar je morebiti na malokateri čveterorazrednici, najditi. Zlasti vodja šolski g. Sadar, znani komponist „Čitalnica marša“ v spominj otvorenju Starotrške čitalnice poleg Loža, bi zamogel koristiti mnogo s svojimi muzikalničnimi močmi. Ne mislim, da bo do gg. ravnatelj šolski in tovariši še dalje imeli zakopane svoje talente, temveč dali jih bodo na obresti, sebi na čast, narodu pa na korist.

Nadjam se, da bodo omenjeni in drugi gospodje, vrli narodnjak oče župan z vsemi meščanom v povzdigo našega mesta skupno delovali in, kakor zvesti državljani, najbolj vdani svojemu presvitlemu vladarju, držali se bodo tudi njegovega načela ter „viribus unitis“ — zedinjenimi močmi — osnovali v kratkem času zaželjeni pevski zbor, s katerim se bode tudi Loka lahko ponašala.

Iz Gorice, 6. junija. Predsedništvo političnega društva „Sloga“ je objavilo sledeči času prav primerni oklic: Rodoljubom! Slovenski rodoljubi! Prevažni so sedanji časi za nas Slovence, posebno za nas, ki živimo na Goriškem in sploh na Primorskem. Zato moramo biti pozorni, delalni, neutrudljivi in iskreni za svoje narodne pravice. Kje pa imamo naj boljše sredstvo za to? Gotovo v narodnem političnem društvu „Sloga“, ktero ima za svojo geslo „složno varovati najsvetejše narodne pravice“. Še pogrešamo v imeniku Sloginih društvenikov mnogo imen, katerih nositelji so znani po svojem rodoljubju in po svojej sposobnosti za narodno delo, na pr. mej častito duhovščino, mej učitelji, župani in drugimi veljaki. Še čaka naše društvo mnogo prav važnih in pomenljivih vprašanj, ktera treba rešiti tako, da si zagotovimo trdno bodočnost. V slogi je moč; zato naj vsak pristopi v kolo narodnih delalcev, da močni in složni hitreje dospemo do svrhe narodnega programa. Naj

se nikar ne odtegujejo posebno župani, občinski zastopniki, in naš glas naj doseže tudi za narod vselej gorečo čast. duhovščino; komur ni kaj po volji, naj svobodno izrazi svoje misli in želje v društvenih zborih: Vsem ni mogoče nikdar vstreči, a po vzajemnem porazumljenju se vendar pot vgladi za skupno delovanje. Pospnemajmo druge narode, kako oni v velikanskem številu sodelujejo v svojih političnih društvih. Pokažimo tudi mi, da se zavedamo svojih dolžnosti, da čuvamo prav sedaj v teh osodepolnih časih nad svojo narodnostjo.

Na rodoljubna srca tedaj trka in vabi k obilnemu pristopu predsedništvo slov. politič. društva „Sloga.“

V Gorici 5. junija 1878.

Iz Trsta, 7. junija. (Voltaire, Lahoni, Edinost.) Naši brezverci so letos imeli svoje šmarnice: politično društvo „Progresso“ (napredek) je namreč napravilo slavnost na čast Voltaire-ju, 30. p. m. v istem gledišči, v katerem so se malo dni poprej predstavljale žive podobe iz trpljenja Kristusovega! Toda za „stoletnico“ takega slavnega in velikega moža, kakor je brezvercem Voltaire, bila je „slavnost“ prav „revna in majhna“: ves program je obsegal gola dva govora in se je vršil vpričo prav pičlega števila poslušalcev. Ako primerjamo to „slavnost“ s slovesnostmi, ki jih obhaja katoliška cerkev vse dni meseca maja in vsako leto in katere obiskuje velika množica vernikov; moramo spoznati, da je v našem ljudstvu vendar še veliko več vere, nego nevere. Društvo „Progresso“ pa je s tem pokazalo očitno svoje rogove v verskem oziru; v političnem oziru je imelo dozdej že večkrat priložnost jih pokazati. —

Lahonski rogovileži so se spet začeli gibati. V nedeljo so razgrajali pred laškim konsulatom, potem pa skrivaj nabijali vporna naznaila po voglih; policija jih je nekoliko prišla na delu ter zaprla. V istem času so se vršile lahonske demonstracije tudi na Goriškem, kar kaže, da so Lahoni med seboj porazumljeni. Z zapori vlada ne zaduši zarote, temveč jej mora tla izpodbiti, da ne bo imela na kaj se naslanjati.

Naše polit. društvo „Edinost“ je s sklepom, sprejetim v zadnjem (XVIII.) občnem zboru svoje delovanje raztegnilo na vse Primorje, zlasti na Istro, kjer o narodnej zavesti ni bilo dozdej ni duha ni sluha; sedež društva bo v Trstu. Dobra misel, pa težko delo! Bog daj srečo! *

Iz Niša, 3. junija. (Srbi in Turki.) Ne zamerite, ker je že toliko časa preteklo, odkar Vam nisem pisal, — pa saj si lahko mislite, da v takih burnih, viharah časih redkokrat človek toliko časa ima, da svojim najiskrenejšima prijatelima pisati more. Pa tudi sedaj Vam obširneje ne morem pisati, ker niti sam zato spremljan, niti pak se mi to zastran kritičnih časov ne dovoljuje. Jaz sem, hvala Bogu, zdrav in srečno i druga vojska izvršil. Od slovenskih sinov sem edini tukaj. V obče naša stvar dobro stoji; pripravljeni smo za vsaki hip in vsako nevarnost, ali imamo nado, — da se zadeve mirno rešijo. Po zavzetju Niša ostal sem tukaj. Niš je lepo mesto, krasna i rodovitna okolica, kakor sploh po celej oslobodenej zemlji. Narod je izvrsten in prijeten. Tudi je tukaj še mnogo turških rodbin — Turci sami se srečneje občutijo pod našo vlado, kakor pa prej. Drugikrat pisati hočem Vam več.

*) G. dopisniku: Vest „Triesterce“, o kateri nam pišete, je čisto zlagana in Vaša misel je tudi naša. Vred.

Domače novice.

V Ljubljani, 13. junija.

(Zakrament sv. birme) podelili so binkošne praznike veleč. knez in škof 1433 otrokom.

(O binkoštnih praznikih) je bilo v Ljubljani gibanje živahno. Dunajski vlak je v nedeljo pripeljal okoli 700 tujcev, ki so se na poti v Postojno tu ustavili, med njimi tudi nekaj — tatov. Ti, elegantno oblečeni, so merili na žepe potujočih. Tri so v Ljubljani prijeli in sicer tako-le: Iz Ogerskega se je peljal jud in trije elegantni gospodje, ki so vedeli, da ima več denarja pri sebi, a vendar ne, kje da ima spravljene. Da bi to izvedeli, dajo mu po daljšem in prav prijaznim razgovoru svoje fotografije. Jud jih vtakne v listnico, kjer je imel denar, in to pa v žep tako, da so tatje videli, kam jo je djal. Pozneje je pa fotografije drugam spravil in to je bilo tatovom v pogubo. Ko je namreč v Ljubljani stopil z voza in zapazil, da mu je denar (menda 700 gld.), ukraden je brž pokazal fotografije policiji na kolodvoru in kmalo so jih našli po teh med tujci ter jih zaprli; bili so menda tudi že prej telegrafično naznanjeni ljubljanski policiji. — Zato so menda bili tudi po vseh postajah napisi, ki so svarili pred tatovi, tudi v Postojni, a le nemški in laški v znamenje, da ali med Slovenci ni takih tičev, ali da ti nimajo kaj, kar bi se jim dalo ukrasti. — V Postojni je bilo sila veliko ljudi, pa silna dragina, kakor vselej. To Postojni ni v posebno čast.

(† G. Jožef Debevec). Našo domačo stranko zadela je zopet jako britka zguba. Po daljšem bolehanju je namreč 10. t. m. zjutraj okoli 3. ure umrl obče znani in spoštovani rodoljub slovenski g. Jožef Debevec, posestnik na Tržaški cesti. Ker se je že nekaj časa sim čutil jako slabega, podal se je bil 4. t. m. v Bled, da bi se tam v mrzli kopeli, ki mu je nekdanj prav dobro teknila, okrepal. Toda postajal je čedalje slabši, in že 9. t. m. popoldne se je zopet vrnil v Ljubljano. Še tisti večer bil je previden s sv. zakramenti, in drugi dan zjutraj okoli treh je izdihnil svojo dušo v 62. letu svoje starosti. Ranjki je bil bistrega uma, zdrave pameti, odločnega značaja, in v vsakem obziru mož stare slovenske korenine, ki ni le pri domačinih, ampak tudi pri nasprotnikih vžival veliko zaupanje in spoštovanje, kar je najbolj jasno pričal njegov sijajni pogreb, 12. t. m. Ranjki je bil ud kranjske branilnice in načelnik likvidacijskega odbora banke „Slovenije“; prejšnje čase bil je tudi mestni odbornik in deželni poslanec, ter se je kot tak vedno neprestrašeno boril za pravice naroda slovenskega. Pevci čitalnični so mu pred hišo in na pokopališču zapeli mili nagrobni. R. I. P.

(Arthur J. Evans), znan učenjak angleški, ki se zlasti za Jugoslovane jako zanima in je o Bosni in Hercegovini spisal posebno v dveh natisih izdano knjigo, prišel je bil v soboto v Ljubljano, da si ogleda glavno mesto slovensko in natančneje spozna tudi narod slovenski. V uedeljo se je od tod odpeljal v Zagreb.

(Občni zbor narodne tiskarne) se 9. t. m. ni mogel vršiti, ker je bilo premalo delnic vloženih. Sklicau je tedaj na 23. dan t. m. ob 10. uri dopoldne.

(Slomšekova podoba) ktero je iz kararičnega marmorja izvrstno izdelal za Slomščekov spominek v Mariborski stolnici naš domači umetnik g. Zajec, je danes srečno dovršena, in je po železnici odšla v Maribor.

(Mobilizacija). Po Ljubljani se je včeraj raznesla govornica, da se boje dopolneta 7. in

19. batalijon naših lovcev. Po dunajskih listih o tem nismo še nič brali.

(Mestni odbor) bode imel jutri 14. junija svojo navadno mesečno sejo ob 5. uri popoldne.

(Konfiscirane) so bile včerajšnje „Novice“ in tudi „Tagblatt“.

(O razmerah na Ruskem) piše „Pol. Corr.“ iz Bukarešta, da se je 11. rusko krdelo obrnilo proti Piteštiju, rumunska armada pa, ki je od Bukarešta odrezana, da se umika proti Karpatom. Rumunska vlada hoče zoper to ravnanje Rusije protestirati. „Politik“ pa od rusko-gališke meje naznanja, da razun vojne, ki se je na Rumunskem obrnila proti Avstriji je Rusija tudi ob meji gališki zbrala 60000 svojih vojakov, ter vtrduje važnejše kraje ob meji. K temu le dostavimo. Bog nas varuj vojske, zlasti vojske z Rusom, ki bi našo ljubo Avstrijo spravila v jako hudo zadrego in nevarnost. Že zdaj so bili v zadregi zarad 60 milj. Andrassyu dovoljenih gld., kaj bi še le bilo, če bi nastala resnično tudi vojska, ki bi ne stala samo 60, ampak desetkrat 60 milj. goldinarjev.

Razne reči.

— Love v najem za 5 let bodo po očitni dražbi 19. t. m. pri okrajnem glavarstvu v Kamniku oddale te-le občine: Brezovca, Dolsko, Dertija, Velika vas, Ihan, Jarše, Česnice, Kratina, Krašnja, Lukovica, Dol, Moravče, Št. Ožbald, Peč, Prevoje in dolenje Koseze. Pri ljubljanskem okrajnem glavarstvu pa Grosuplje 14., Preserje 15., Št. Jurij 17., Lipljene 18., Log 19. in Polje 24. t. m.

— Toča. Ni dolgo, kar smo poročali o toči, ki je pri Mirnipeči ubogemu kmetu vničila nado, in zopet izvemo, da je nedavno v trebelski fari pri Mokronogu dvakrat tolkla ter polju in nogradom zelo škodovala. V sredo 6. t. m. je nekoliko pa ne ravno prehudo, potolkla tudi med Poljem in Zalogom. Koliko strahu, in skrbi prestane kmetovalec, preden zagleda sad svojega truda, kterega pa mnogokrat huda ura v malo trenutkih popolnoma uniči!

Eksekutivne dražbe.

13. junija. 3. Barbo s Prema, v Bistrici. 3. Bavdek iz Plosova, 3. Klančar z Vrha, 3. Žgajnar iz Dednika, 2. Lužar iz Lužarjev, 1. Pregel s Podgore, 1. Strah z Ilave gore, vsi v Lašičah. 3. Godec z Gmajne, 2. Berlan iz Plešivice, 3. Babnik iz Velike loke, vsi v Zatičini. 2. Naglič iz Žirov, 2. Hauptmann iz Idriji, 2. Kolenc iz Žirov, vsi v Idriji. 3. Skinder iz Čirja v Krškem.

Umrli so:

Od 1. do 12. junija. Jera Ničman, miz. v. 85 l. valed pljučnice. Helena Doberlet, mestna reva 69 l., za mrtudom. Janez Potjani, del. o. 12 1/2 l., za sušico. Franciška Koprivec, del. 33 l., za jetiko. Katra Klemenc, hiš. pos. 53 l., za mrtudom. Anton Heidrich, učitelj 36 l., za jetiko. Franc Pengov, štacunski pom. 20 l., za jetiko. Augusta Schreier, kupč. h. 16 l., za jetiko. Alfred Treo, zas. o. 3 l., za škrlatnico. Janez Ajte, vinski meščetar, 54 l., za jetiko. Franc Ludvig, v posilni delavci za pljučnico. — Martin Kostrevc, posest. 67 l., za sušico. Franca Korosec, del. otrok 4 l., za jetiko. Helena Selan, del. 60 l., za vtrplj. možganov. Janez Povirk, gostač 28 l., Neža Virant, del. ž. 43 l., Špela Marinšek, gostinja 50 l., vsi za jetiko. Matija Balantič, gostač 78 l., za sušico. Janez Kastelic, del. 60 l., za pljučno boleznijo. Miha Perat, kmet 40 l., za prehlajenjem drobovja. Marjeta Porta, gostinja 53 l., za jetiko. Vsi ti v bolnišnici. Jakob Kalan, zidar 40 l., za jetiko. Matija Kobilca, v posilni delavnic 30 l., za mrzlico valed gnojenja, Marija Golobič, dekla 39 l., za jetiko. Marija Terdina, kamnosek. hči 7 l., za vnetico vratu.

Izdajatelj in odgovorni vrednik: Filip Haderlap.

Loterijske številke 8. junija.
Na Dunaju: 12, 52, 43, 71, 67.
V Gradcu: 21, 20, 45, 47, 73.

Telegrafične denarne cene 12. junija.
Papirna renta 63.75 — Srebrna renta 66.10 — Zlata renta 74.80 — 1860letno državno posojilo 114
Bankovske akcije 818 — Kreditne akcije 231.75 — London 117.85 — Srebro 103.10. — Con. kr. cekini 5.59. — 20-frankov 9.42.

Denarstvene cene 11. junija.

	Denar.	Blago
Državni fondl.		
5% avstrijska papirna renta	63.95	64.10
5% renta v srebru	66.40	66.60
4% renta v zlatu (davka prosta)	75.20	75.40
Srečke (loži) 1854. l.	108.—	108.50
„ „ 1860. l., cel.	114.25	114.75
„ „ 1860. l., petinke	123.—	123.50
Premijski listi 1864. l.	139.25	139.50
Zemljiščne odveznice.		
Štajarske po 5%	98.50	99.50
Kranjske, koroške in primorske po 5%	90.—	91.—
Ogerske po 5%	78.75	79.25
Ervaske in slavonske po 5%	84.50	85.50
Sedmograške po 5%	78.50	78.75
Delnice (akcije).		
Nacijonalne ban	814.—	817.—
Unionske banke	63.75	64.50
Kreditne akcije	232.75	233.25
Nižoavstr. eskomptne družbe	735.—	745.—
Angio-avstr. banke	107.50	107.75
Srečke (loži).		
Kreditne po 100 gld. a. v.	165.—	165.50
Tržanske „ 100 „ k. d.	120.—	121.—
„ 50 „ „ „	62.—	63.—
Budenske „ 40 gld. a. v.	30.50	31.—
Salmove „ 40 „ „ „	40.75	41.—
Palffy-jeve „ 40 „ „ „	29.75	30.25
Clary-jeve „ 40 „ „ „	29.75	30.50
St. Genois „ 40 „ „ „	32.25	34.—
Windischgrätz-ove „ 20 „ „ „	28.50	29.—
Waldstein-ove „ 40 „ „ „	23.—	23.50
Srebro in zlato.		
Con. cekini	5.59	5.61
Napoljeond'or	9.43	9.44
Srebro	103.15	103.30

Ta čaj sem že večkrat med letom od druge strani pozviljan preiskoval in svoje menje o njegovih delih izrekel. Prav všeč mi je tedaj bilo, ko se je g. lekar Franc Wilhelm sam do mene obrnil s častno prošnjo, naj opizajoč se na svojo natančno kemično, mikroskopično in farmakodinamično preiskavo izrečem svoje mnenje o tem čaju.

Pred vsem opomrim, da sem v čaju, kterega mi je g. Franc Wilhelm, lekar v Neunkirchenu naravnost poslal, našel ravno tiste posamezne reči kakor pri vseh že prej preiskovanih sortah, in da so bile vse za ta čaj porabljene rastline vselej jako izvrstne. Vsed svoje preiskave smem dalje opomniti, da gori imenovani **Wilhelmov protiprotinski protirevmatični čaj za čiščenje krvi** g. Fr. Wilhelma, lek. v Neunkirchenu, ima v sebi koreninice rastline in cvetke, ktere je veda žezdavnaj poznala, da čistijo kri pospešujejo delavnost želodca in prehlajenje, in da so je vednim poskušnjam g. izdelatelja razsun tega ša posrečilo temu čaju primeošati rastline, ktere dozadj med zdraviška zelija že niso bile sprejete. Trdno sem prepričan, da se bodo po pravi rabi tute vsakej hiši jako potrebnega domačega zdravila polajšala in odpravile vse gori natančneje imenovane bolezni. **Wilhelmov protiprotinski protirevmatični čaj za čiščenje krvi** smem pa zaznamovati kot bistven in malo cenjen napredek „Pharmacopene elegantene.“

V Vratislavu meseca maja 1877.

Vodja,

anatalično-kemičnega laboratorija in politehničnega zavoda

(L. S.) **Dr. Theobald Werner,**
pisežen kemik.

Edino pravega izdeluje

Franc Wilhelm, lekar v Neunkirchenu.

Zaviček za osemkratno rabo, po ukazu zdravnikovem pripravljen, s podukom, kako se rabi, vraznih jezicah stane 1 gl., kolek in zavij. junje 10 kr.

Svarilo Vsakdo naj se varuje pred ponarejenim čajem, ter naj zahteva vselej edino le „**Wilhelmov protiprotinski protirevmatični čaj za čiščenje krvi**“ (Wilhelms antiarthritisches antienheimatisches Blutreinigungsmitel), ker so čaji, ki se nahajajo samo pod imenom protiprotinski protirevmatični čaj za čiščenje krvi samo ponarejene reči, ki naj se nikar ne kupujejo.

Da je za p. i. občinstvo prilicneje, prodajajo pravi **Wilhelmov protiprotinski protirevmatični čaj** ti le gospodje:

V Ljubljani: Peter Lasnik; v Postojni: Jos Kupferschmidt, lekarničar; v Zagrebu: Sig. Mitlbach, lekar; v Borgu: Giuseppe Betaniji, lekar; v Bruku na Muri: Albert Langer, lekar; Bozenu Franz Waldmüller, lekar; v Bruncku: J. G. Mahl; v Belovaru: Rud. Svoboda, lekar; v Brikenu: Leonh. Staub, lekar; v Plibergu: Jan. Neusser, lekar; v Celji: Baumbachova lekarica in Fr. Rauscher; v Korminu: Hermes Codolini, lekar; v Kortini: A. Cambruzzi; v Deutsch-Landsbergu: Müllerjevi dediči; v Oseku: J. C. pl. Dienes, lekar in Jož. Go-betzky, lekar; v Fürstenfeldu: A. Schrübenfux, lekar; v Frohnleutenu: v Blumner; v Brežah: O. Russeim, lekar in A. Aichinger, lekar; v Gorici: A. Franzoni, lekar; v Gradcu: J. Burgleitner, lekar; v Guttaringu: S. Vattel; v Grubišnem polju: Jos. Malich; v Gospiču: Valentin Vovk, lekar; v Grafendorfu: Jos. Kšner; v Mohorju: Jos. M. Richter, lekar; v Hallu (na Tirolskem): Leop. pl. Aichinger, lekar; v Judenburgu: F. Senekovič v Lantichenu: J. Stäpf, lekar; v Jmstu: Vilh. Deutsch, lekar; v Ivaniču: Ed. Tolovič, lekar; v Koblenu: A. E. Katkič, lekar in J. Benič; v Celovcu: Karl Klemenčič; v Kindsbergu: J. Kavinčič; v Kapfenbergu: Turner; v Knittelfeldu: Wilh. Vischner; v Kranju: Karl Savnik, lekar; v Ličenu: Fr. pl. Erbach, lekar; v Leobnu: Jan. Pefersehy, lekar; v Mariboru: Alojzij Quandest; v Metliki: Alfred Matter, lekar; v Mürzzuschlagu: Jan. Danzer, lekar; v Muravu: Jan. Steyrer; v Mitrovici: A. Kostenič; v Malsu: Ludvig Pöll, lekar; v Neumarktu (na Štajarskem): Karl Mally, lekar; v Otočcu: Edv. Tomaj, lekar; v Mozirji: Jan. Tribuč; v Ptujju: C. Girod, lekar; v Pestertvaru: L. C. Juenginger; v Novem mestu: Dom. Rizzoli, lekar; v Roveredu: Rihard Thales, lekar; v Rottenmannu: Franz X. Illing, lekar; v Samoboru: F. Schwarz, lekar; v Šebenu: Peter Beros, lekar; v Štrasburgu: J. V. Corton; v Št. Vidu: Julian Rippert; v Radgoni: Cezar E. Andriou, lekar; v Stainzu: V. Timonček, lekar; v Zemanu: D. Jovanovičev sin; v Šplitu: Venatio pl. Grazio, lekar; v Schlandersu: B. Würstl, lekar; v Tratu: Jak. Scavallo, lekar; v Tridentu: Ant. Santoni v Trebižu: Eng. Eberlin, lekar; v Belaku: Math. First; v Vukovaru: A. Kraciovic, lekar; v Vinkovcih: Fridr. Herzig, lekar; v Varaždinu: dr. A. Halter, lekar; v Slovenjem gradcu: Jos. Kaligarič, lekar in g. Kordik, lekar; v Slovenski Bistrici: Adam pl. Gutkovski, lekar; v Senji: Jos. Accurti, lekar; v Zadru: B. Andrič, lekar, v Zlataru: Jan. Pospisil, lekar. (3)

J. Blaznikov, naslednik v Ljubljani.

Zahvala.

Za mnoge dokaze blagega sočutja in za obilno vdeležbo pri pogrebu nepozabljivega našega sina, oziroma brata in vnuka, gospoda

Franceta Jakopič-a,

zlasti tudi še za mnoge darovane mu prekrasne vence najpristicnejšo zahvalo izrekajo

Žalujoči sorodniki.

V Ljubljani 9. junija 1878.

Prošnja.

V Kranji je padel 23. maja t. l. 4letni deček v Savo. Ako so ga kje že dobili iz vode, ali ga morebiti bodo, lepo prosim njegov tužni oče, naj dotični farni urad berž naznaniti blagovoli č. g. dekanu. (2)

Najprimernejše darilce

za

pridne otroke

ste povesti:

1. **Hanani, ali zadnji dnevi Jeruzalema,** in
2. **Zadnji dnevi Ogleja.**

Knjižici obsegate okoli 180 strani in si dobivate mehko vezani po 30 kr. pri opravištvu „**Slovenca**“, ki po želji preskrbe tudi ličnejše vezanje. Kdor jih naroči deset, dobi eno knjižico po vrhu. (14)

Analično-kemični laboratorij direktorja dr. Theob. Wernerja, lastnika politehničnega zavoda, priseženega kemika v Vratislavu.

B. G. IX. fol. 24.

Gospod lekar Franc Wilhelm v Neunkirchenu na Dolenjem Avstrijskem, napravlja po zdravniških pravilih nobi čaj, kterega prodaja pod imenom: **Wilhelmov protiprotinski protirevmatični čaj za čiščenje krvi.**